

Alguna cosa hi guanyariem

L'Ernest Guasp, un dibuixant valencià injustament oblidat, durant el seu exili a Mèxic va col·laborar en un rotatiu de la capital amb una caricatura diària. En el transcurs de la segona guerra mundial, Roma fou bombardejada, i en Guasp va publicar un ninot on hi havia un grup de turistes, menats per un guia, que visitaven la part antiga de la ciutat. El guia deia, aproximadament: "I ara, senyores i senyors, veurem les ruïnes de les ruïnes de Roma".

Realment, durant aquella època angoixosa, ens eren familiars les fotografies de ciutats destruïdes per les bombes, les poblacions prenen l'aire trist i nostàlgic dels conjunts arqueològics. Però la caiguda de bombes sobre les restes de la Roma imperial era ben bé ploure sobre mullat, i en Guasp va assenyal·lar agudament la paradoxa.

De reflexió en reflexió (ja se sap com van aquestes coses) he topat amb una evidència accessible a tothom: en aquest món, a les bones o a les males, tot s'acaba, i les ciutats més famoses de l'antigor han desaparegut o només en queden restes. ¿Què passarà amb les nostres, amb les actuals, les que solem estimar encara que ens facin patir? Doncs, no crec que ens hi puguem fer gaires il·lusions, perquè, a part de les malalties pròpies de la pedra i del ferro, de les epidèmies que sorgeixen de cop i volta, com l'aluminosi i els incendis

qualificats de "conjunturals", hi ha sempre present el poder depredador de l'home. D'altra banda, hi ha ciutats que es transformen en sentit negatiu i encara que aparentin créixer, el que fan és degradar-se fins a convertir-se en inhabitables. Tractant-se de ciutats, ja és una desgràcia grossa. Hauríem fet un avanç considerable.

Pere Calders

